

Література

1. Ушакова Н. Г., Помінова І. І. Інституційні перетворення системи освіти в епоху глобалізації // Бізнес Інформ. – 2015. – №11. – С. 114–118.
2. Information Technologies in Education for All. Proceedings of the 8-th International Conference ITEA-2013. Edited by Gritsenko V. – К.: Вид. «Академперіодика», 2013. – 323 p.

Гордєєва Т. Ф.,
канд. екон. наук, доцент
кафедри міжнародної торгівлі

ЗАВДАННЯ ВИКЛАДАЧА В ПРОЦЕСІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Сьогоднішній студент суттєво відрізняється від своїх однолітків, які навчалися у ВНЗ 5–8 років тому. Для нього характерна вища інтелектуальна розвиненість, яка сформувалася завдяки активному використанню сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій як у процесі навчання, так і в повсякденному житті, амбітність, прагнення до самостійності і незалежності, впевненість у своїх силах, динамічність тощо. За таких умов традиційна підготовка кваліфікованого, компетентного, відповідального, конкурентоспроможного на ринку праці спеціаліста, здатного до ефективного виконання своїх професійних обов'язків, уже не відповідає вимогам суспільства і потребує адаптації до особистісних характеристик сучасного студента з метою підвищення якості освіти. У зв'язку з цим наразі назріла потреба у розробці і запровадженні студентоцентрованого підходу до підготовки спеціаліста, де студент стає повноцінним суб'єктом освітнього процесу.

Студентоцентрований підхід передбачає перехід від навчання студентів на загальних, спільних для всіх студентів, засадах до індивідуального (персоналізованого) навчання, що враховує бажання, здібності, інтереси і прагнення кожного студента з одночасною активізацією навчального процесу.

Завдання викладача за умов застосування студентоцентрованого підходу розробити і використати такі методики викладання матеріалу і навчальні завдання для студентів, які б враховували вимоги ринку праці щодо компетенцій майбутніх фахівців, суб'єктні особливості сучасних студентів і формували у них відповідні здібності: технологічні, творчі, організаційні, комунікаційні тощо. На цьому шляху виникає непросте дилема: яким чином збалансувати обсяг і зміст матеріалу, що має засвоїти студент, щоб стати висококласним спеціалістом, і ступенем бажаної свободи студента як суб'єкта навчального процесу. Досвід деяких викладачів свідчить, що студенти відвідують заняття, які вони вважають для себе цікавими і корисними, де вони можуть себе проявити, поступаючись власній свободі. Таким чином, запровадження у навчальний процес студентоцентрованого підходу потребує величезної роботи з боку викладачів, а саме: підготувати якісні навчальні посібники і підручники, доступні для самостійної роботи студентів, розробити практикуми із різноманітними завданнями як для індивідуальної, так і для групової роботи студентів, переглянути і вдосконалити методики проведення лекцій і практичних занять у бік підвищення ролі і активності студентів. З цією метою необхідно:

- донести до студента мету вивчення дисципліни, окреслити сферу знань і компетенцій, які він має отримати;
- скоротити кількість лекцій, у той же час підвищивши інтерактивність взаємодії викладача і студентів під час лекцій;
- підвищити частку навчального часу на усне спілкування студентів один з одним та/або з викладачем під час практичних занять, у процесі обговорення проблемних питань, дискусій;
- збільшити кількість завдань за вибором, щоб кожний студент мав можливість обрати тематику, найцікавішу для нього;
- до самостійної роботи студентів включати аналіз реальних ситуацій, виявлення проблем, пошук шляхів і методів розв'язання проблем (прийняття рішень), оцінку альтернативних варіантів рішень, прогнозування наслідків запровадження вироблених рішень;
- частіше застосовувати тренінги під час навчальних занять тощо.

Різнноманітні методи активізації навчання формують у студентів глибше концептуальне розуміння, навички критичного мислення, більшу незалежність у думках, і сприяють кращому відвідуванню студентами занять і підвищенню якості освіти.